

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 393.

99de Møde.

Fredagen den 14de Juni.

(Forts.)

Ordføreren: Der er jo, saavidt jeg har opfattet den ærede Finantsminister, ingen væsentlig Meningsforskiel imellem ham og Udvalget. Han mener kun, at man ikke skulde bruge Ordet „Gave.“ Derimod har han ikke fremsført den Mening, at der burde gjøres nogen Forandring i Udvalgets Forslag med Hensyn til den foreslaede Erstatning. Det er altsaa kun Udtrykket, der er forskellige Meninger om, og i den Henseende troer jeg vistnok, at Udvalget ikke vil, saavidt jeg formoder, staae haardt paa, om man bruger det ene eller det andet Ord, da det jo dog egentlig kun er paa Anskuelsen, det kommer an. Jeg maa nu bemærke, at, uagtet jeg i enhver Henseende tiltræder, hvad den ærede Finantsminister har bemærket om den Ret, som Undersaatterne have til Erstatning for det dem ved Krigen paaførte Tab, saa troer jeg virkelig, at, naar den hidtilværende Dyrighed forbliver i Landet og vedbliver at fungere som saadan, fremkommer der en Forskiel og en fuldkommen nødvendig Forskiel mellem hvad der ydes efter Dyrighedens Forlangende og hvad anden Skade, der paaføres Beboerne. Der bliver en Grundforskiel i Retsbevidstheden, den ene Art af Tab har langt mere retligt Krav paa Erstatning end den anden, og det er derhos langt mindre farligt at anerkende de Forbringere Gylldighed og de Krav paa Erstatning, som hidvære fra Dyrighedens Rekvistition, end at anerkende al anden Skade, fordi Regjeringen har Magten over sine Dyrigheder, fordi Regjeringen kan instruere dem derhen, og sige: I gaae Eders Bet, naar Tjenden kommer (Nei! Nei!), ja, det kommer an paa Omstændighederne — eller Regjeringen kan instruere Dyrighederne, saaledes som, hvis jeg ikke tager feil, de ere instruerede, at de under ingen Omstændigheder

maa gjøre Pengendrivninger. Regjeringen har, som sagt, fuld Magt over det, som Dyrigheden vil gjøre, thi derom maae vi vel Alle være enige, at Regjeringen maa og kan have en saadan Magt og Myndighed over Dyrigheden. Den høitærede Finantsminister bemærkede, at Veile Amtmænd skulde have udøvet en væsentlig Indflydelse paa de Anskuelser, som have gjort sig gjældende i Veile Amts Comité. Jeg maa dertil bemærke, at det er Noget, som ingenlunde fremgaaer af Acterne; i Acterne er der kun Tale om Veile Amts Comité, og det maa altsaa være en Underretning, som den høitærede Finantsminister har andetsteds fra; men jeg maa iøvrigt bemærke, at det gaaer med al Indflydelse saaledes, at det er kun derved, at man rammer det, som ogsaa virkelig ligger paa Bunden af Vedkommendes Sjæle, det er kun ved at ramme, hvad der er Ret og staaer for de Paagjældende som Saadant, at man virkelig formaaer at gjøre sin Indflydelse gjældende. Jeg troer overhovedet, at det er ikke ganske rigtigt, at Amtmanden altid skulde blot være Regjeringens Repræsentant, jeg troer ogsaa, at han betragter sig selv som Amtets Repræsentant, som om han skulde værne om Amtet og vaage over, at dette ikke bliver traadt for nær. Det forekommer mig, at det er ganske naturligt, ligesom det maaskee heller ikke paa nogen Maade er urigtigt, og derfor maa jeg vedblivende være af den Mening, efter de gjorte Erfaringer, efter de Afskykker, som ere os foreslagte, og som de Herrer ville kunne gjøre sig bekendte med, at, da det har viist sig, at der følges saa forskellige Anskuelser, maae der, naar der skal tilveiebringes Enighed, andre Elementer ind i Erstatningscomiteerne, hvad enten Resultatet deraf bliver, at Veile Amts Krav paa Erstatning gaaer op, eller de andre Amters Erstatningskrav gaaer ned, thi det vil være Følgen af, hvad Forsamlingen beslutter. Jeg tilstaaer, at jeg antager, at denne Sag